

OBSAH

strana

Část I.

Finanční hospodaření ÚSC, DSO jimi zřízených organizací

1. Veřejná finanční podpora	11
2. Finanční vypořádání.....	16
3. Majetek obcí a DSO	17
4. Příspěvkové organizace ÚSC a DSO	18
5. Kontrola hospodaření ÚSC a DSO a jimi zřízených organizací	28

Část II.

Základy podvojného účetnictví ÚSC a DSO

1. Zákon o účetnictví – základní pojmy.....	32
2. Zásady vedení účetnictví.....	35
3. Účetní závěrka	37
4. Hospodářská činnost	40
5. Důležité vnitřní směrnice k účetnictví.....	42
6. Předávání finančních a účetních výkazů.....	45

Část III.

Účtový rozvrh ÚSC a DSO

1. Účtový rozvrh rozpočtového hospodaření	49
2. Účtový rozvrh hospodářské činnosti.....	55

Část IV.

Účetnictví ÚSC a DSO s jedním bankovním účtem - příklady

1.1 Příjmy a výdaje základního běžného účtu

Přijetí dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu	61
Přijetí dotace od obcí, kraje, DSO.....	61
Poskytnutí transferů obcím a DSO.....	62
Poskytnutí příspěvku a dotace PO a ostatním subjektům	62
Poskytnutí návratných přechodných výpomocí a jejich splátky.....	63
Finanční vypořádání.....	65
Převody mezi ZBÚ a fondy obce.....	65

1.2 Financující operace ZBÚ

Přijetí návratných finančních výpomocí a jejich splátky	67
Kontokorentní účet.....	67
Přijetí a splácení dlouhodobého úvěru na ZBÚ	68
Krátkodobé a dlouhodobé termínované vklady	69
Poskytnutí půjčky.....	70
Podílové listy krátkodobé a dlouhodobé.....	70

2.1 Účetní operace příjmového okruhu ZBÚ

Příjmy s předpisem a bez předpisu	72
Kapitálové příjmy.....	73
Nejčastější příjmy obcí	75

3.1 Účetní operace výdajového okruhu ZBÚ

Běžné výdaje s předpisem a bez předpisu	78
Poskytování záloh a jejich vyúčtování.....	78

3.2 Pořízení zásob	
Způsob účtování zásob A	79
Způsob účtování zásob B	79
3.3 Účtování o mezdách běžně	
Předpis mezd a odvodů na sociální a zdravotní pojištění	81
Výplata mezd a úhrada odvodů z mezd v běžném účetním období	81
3.4 Účtování mezd za prosinec	
Předpis mezd a odvodů na sociální a zdravotní pojištění	83
Zaučtování výdajů z nevyplacených mezd a jejich výplata přes POL 8901	83
4.1 Pokladna - záloha do pokladny je účtována do výdajů	
Příjmy a výdaje v hotovosti s předpisem a bez předpisu	85
Výplata mezd v hotovosti	85
Poskytnutí stálé zálohy organizační složce obce	87
Odcizení pokladní hotovosti	87
4.2 Pokladna - záloha do pokladny není účtována do výdajů	
Příjmy a výdaje v hotovosti	88
Poskytnutí zálohy zaměstnanci	89
Část V.	
Účetnictví ÚSC a DSO se třemi bankovními účty	
1.1 Příjmy a výdaje základního běžného účtu	
Převody mezi účty města	90
Prominutí vratky návratné finanční výpomoci, změna NfV na dotaci	91
1.2. Financující operace ZBÚ	
Správa dlouhodobého portfolia	92
2.1 Účetní operace příjmového účtu	
Účtování příjmů na příjmovém účtu, převody prostředků na ZBÚ	95
Příjmy z provozu výherních hracích přístrojů	97
3.1 Účetní operace výdajového účtu	
Dotace výdajovému účtu, dotace do pokladny	99
Poskytnutí a vyúčtování zálohy z výdajového účtu	99
3.2 Převod mezd za prosinec na depozitní účet	
Zálohový převod mezd a zaučtování předpisu za prosinec	100
Výplata mezd z depozitního účtu	101
3.3 Kurzové rozdíly	
Poskytnutí zálohy na zahraniční pracovní cestu a její vyúčtování	104
Valutová pokladna	107
4. Vztahy mezi zřizovatelem a zřízenou příspěvkovou organizací	
Poskytnutí příspěvků a dotací, finanční vypořádání	108
Odvody příspěvkové organizace	109
5.1 Nájemní vztahy účtované v rozpočtovém hospodaření	
Předpis a úhrada příjmů z nájemních vztahů	110
Přijetí záloh od nájemníků a jejich vyúčtování	111
5.2 Účetní operace spojené s pořizováním a užíváním nájemních bytů	
Předplacené nájemné dražbou	112
Poskytnutí úhrady na pořízení bytu nájemníkem	113
Složení vratné zálohy	113

5.3 Vzájemný zápočet pohledávek z nájemních vztahů	
Zápočet provedené rekonstrukce.....	114
Zápočet provedené opravy.....	114

Část VI.

Dlouhodobý majetek v účetnictví ÚSC

1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	118
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	119
Oceňování dlouhodobého majetku	121
Investice pořizovaná ve vlastní režii	123
2. Finanční investice, pořizované za účelem rozpočtové politiky	
Peněžitý vklad do s. r. o.	125
Vložení majetku do akciové společnosti 125 Bezúplatně nabytí akcií.....	125
Převod hlasovacích práv a prodej akcií.....	127
3. Nákup majetku na leasing	
Akontace jako záloha nájemného	129
Akontace jako záloha kupní ceny.....	129
4. Nákup pozemků	
Zakoupení pozemků na základě nákupu restitučních nároků.....	131
Pořízení pozemků směnnou smlouvou.....	131
4. Účetní postupy související s nakládáním s majetkem	
Bezúplatně převzetí majetku, demolice, vyřazení zmařené investice apod.	133

Část VII.

Společné účetní operace pro účetnictví na jednom i třech bankovních účtech

1. Účelové fondy	
1.1 Sociální fond na samostatném bankovním účtu	
Tvorba fondu, úroky a poplatky na účtu fondu	137
Stravování zaměstnanců prostřednictvím poskytování stravovacích poukázek.....	137
Půjčky ze sociálního fondu.....	137
1.2 Sociální fond na ZBŮ rozpočtového hospodaření	
Tvorba fondu, použití fondu.....	139
1.3 Fond rozvoje bydlení	
Tvorba fondu	140
Poskytování a splácení půjček občanů	141
Použití fondu pro potřeby bytového fondu obce	141
Přímé použití fondu z vlastních zdrojů.....	143
2. Čerpací účty	
Přijetí dotace na čerpací účet.....	144
Přijetí návratné přechodní výpomoci.....	145
Dotace pro příspěvkovou organizaci, zřízenou obcí	147
3. Úvěry	
3.1 Úvěr čerpaný přímo z úvěrového účtu	
Problematika ukazatele dluhové služby	148
Čerpání a splácení krátkodobého úvěru na provoz.....	149
Čerpání a splácení dlouhodobého úvěru na investice	149

3.2 Hypoteční úvěr na pořízení bytových domů	
Čerpání úvěru.....	150
Účelová dotace na úroky z hypotečního úvěru.....	151
4. Sdružené prostředky	
4.1 Sdružení obcí bez právní subjektivity – pořízení vodovodu	
Účtování u vkladatelů.....	155
Účtování o správce sdružení - pořízení majetku a vypořádání.....	155
4.2 Sdružení obce s bytovým družstvem – pořízení bytového domu	
Vlastní podíl obce hrazen hypotečním úvěrem obce.....	158
Splátky hypotečního úvěru členy družstva.....	159
4.3 Sdružení obce s bytovým družstvem – pořízení bytového domu	
Sdružené prostředky družstva jsou hrazeny hypotečním úvěrem družstva.....	160
4.4 Sdružení obcí s akciovou společností	
Správce sdružení – obec, předává majetek proti akciím.....	161

Část VIII.

Hospodářská činnost ÚSC a daň z příjmů za obec

1. Hospodářská činnost na samostatném bankovním účtu	
1.1 Provoz obecního vodovodu – účtování dohadných položek.....	165
1.2 Správa bytového hospodářství – účtování o přijetí a vypořádání záloh.....	167
2. Hospodářská činnost vedená na ZBÚ rozpočtového hospodaření	
Příjmy a výdaje lesního hospodářství obce.....	169
Státní dotace na mimoprodukční funkci lesa a její vypořádání.....	169
Tvorba zákonné rezervy na péstební činnost.....	170
Pokladna HČ samostatná.....	170
Předpis a odvod daně z příjmu.....	170
Vypořádání výsledku hospodaření.....	170
Zásoby – účtování způsobem B).....	171
Použití pokladny rozpočtového hospodaření.....	171
3. Předpis a proúčtování daně z příjmu za obec	
Předpis a odvod daně z rozpočtového hospodaření.....	172
Předpis a odvod daně z hospodářské činnosti.....	173

Část IX.

Účtování daně z přidané hodnoty

Principy daně z přidané hodnoty u ÚSC a DSO

1. Účtování DPH na hospodářské činnosti.....	177
2. Účtování DPH v rozpočtovém hospodaření s jedním bankovním účtem.....	179
3. Účtování DPH v rozpočtovém hospodaření přes POL 8901 na ZBÚ.....	180
4. Účtování DPH v rozpočtovém hospodaření se třemi bankovními účty.....	181

Dotace z fondů Evropské unie a daň z přidané hodnoty

5. Uplatnění odpočtu DPH při pořízování majetku z dotace EU.....	182
6. Účtování dotací a nároků na vratku DPH z předstupních programů EÚ.....	184

Část X. Finanční hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných organizací

Analýza rozvahy po závěrečných zápisech

Kontrola okruhu základního účtu	187
Kontrola okruhu fondů (sociálního a fondu bydlení).....	188
Kontrola okruhu dlouhodobého majetku.....	189
Kontrola příjmového okruhu běžného účtu.....	189
Kontrola výdajového okruhu běžného účtu.....	190
Kontrola okruhu hospodářské činnosti	191

Účty mohou dle § 49 zákona o obcích v rámci spolupráce vytvářet dobrovolné svazky obcí jako právnické osoby (dále jen DSO).

Právní rámec hospodaření s finančními prostředky ÚSC a DSO stanoví zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen rozpočtová pravidla ÚR).

Tento zákon upravuje zejména následující oblasti finančního hospodaření ÚSC a DSO

- obsah, tvorbu a změny rozpočtu ÚSC a DSO
- sestavení a projednání závěrečného účtu ÚSC a DSO
- účelovost a návratnost rozpočtových prostředků, porušení rozpočtové kázně
- vznik a finanční hospodaření organizačních složek ÚSC
- vznik a finanční hospodaření příspěvkových organizací ÚSC
- finanční hospodaření dobrovolných svazků obcí

Vzhledem k tomu, že nesplnění povinností a podmínek stanovených tímto zákonem je v odst. (3), § 22 kvalifikováno jako porušení rozpočtové kázně s možnými postihy (pokuta může dosáhnout až 1 mil. Kč), je třeba, aby se odpovědní zaměstnanci obcí s tímto zákonem, jeho uplatňováním a riziky dobře seznámili.

Záležitost spojená s rozpočtem a závěrečným účtem ÚSC a DSO podrobněji popisuje paní Ing. Schneiderová ve své publikaci „Rozpočtová skladba v roce 2006 a rozpočtový proces“

Nejčastějším důvodem finančních postihů a problémů v oblasti porušení rozpočtové kázně je neoprávněné utrápení účelových prostředků poskytnutých ÚSC a DSO formou veřejné podpory. Proto je následující část věnována předpisům, které souvisejí s přípravou, realizací, financováním, účtováním a následným vyhodnocením akcí, které jsou financovány s účastí veřejné podpory.

1. Veřejná finanční podpora ÚSC a DSO

Veřejnou finanční podporou rozumíme dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů, z Národního fondu, z rozpočtu ÚSC a DSO, poskytnuté k plnění úkolů veřejné správy, k podpoře neziskových organizací i podnikatelských subjektů.

Legislativa, která upravuje finanční a hospodářské operace související s poskytováním veřejné podpory, musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé.

V současné době probíhá všeobecná příprava ÚSC a DSO na čerpání dotací z fondů Evropského společenství, což pro ně bude znamenat nejen přínos nových možností rozvoje, ale i značné nároky na vlastní přípravu projektů a velká finanční rizika při jejich vlastní realizaci a konečném vyhodnocení. Z těchto důvodů naznačujeme do našeho úvodu odkazy na definice základních pojmů souvisejících s veřejnou podporou všeobecně. Chceme upozornit na důležitá ustanovení zákonných předpisů, které se k čerpání veřejné podpory vztahují v návaznosti na jejich řádné dokládání a účtování.